MOMBASA COUNTY ASSEMBLY

HANSARD REPORT

Tuesday, 6th December, 2016 The House met at 2.37pm.

(Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid) in the Chair)

PRAYERS

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Members you may sit down. Yes Clerk **MOTION**

Hon Suleiman Boma, yes Hon Asha Hussein.

Hon. (**Mrs**) **Hussein:** Thank you Mr. Speaker on behalf of Hon Suleiman Boma Mr. Speaker I am here to move the Motion.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): It's a resumption of business, yes Mheshimiwa Fadhili. Did he allow you to resume in his absence.

Hon. (Mrs) Hussein: Yes Mr. Speaker.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Okay.

(Hon (Mrs) Hussein read Motion)

Hon. (Mrs) Hussein: Mr. Speaker that Aware that...

(Interruption)

Hon. Mwalimu: Point of order Mr. Speaker.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Hon Fadhili what is it?

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika hili ni dhihirisho wazi kuwa Mheshimiwa haelewi anachofanya.

Mheshimiwa Spika hii hoja ilikuwa imeshaletwa ndani ya Bunge hili na ni hoja ambayo inaendelea.

Mheshimiwa Spika kupitia kwa kiti chako ni uruhusu hoja hii tuendelee kuichangia kama ilivyokuwa kikao kilichopita kiliahirishwa kwa sababu ya *quorum*.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): That's why I want permission from Mheshimiwa Asha Hussein since we got the permission from the mover of the motion that the motion shall continue.

So the Motion is on the floor of the House now for the people to contribute because it has been debated and there was no quorum.

Yes Hon Amir Thoya.

Hon. Thoya: Mheshimiwa Spika ahsante sana kwa kunipa hii fursa, wiki iliopita tuliweza kujadili huu mswada.

Nafikiri tulimaliza, kitu tulichobakisha ilikuwa ni swali pekee yake lako ndio maana wakati ule tulikosa tu *quorum* .

Kwa hiyo ni sehemu hiyo ilobaki ijadiliwe alafu uweze kuuliza swali lakini ni mswada ambao ulikuwa ushaletwa rasmi katika Bunge hili. Ahsante sana.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): And i remember Honorable the last time you wanted to contribute to this Motion but you did not get time to contribute so you better contribute to it.

Hon. Thoya: Ahsante Mheshimiwa Spika kwa kunipa nafasi hii. Mheshimiwa Spika suala la mabaharia ni suala muhimu katika Kaunti yetu kwa sababu tunazingatia Mheshimiwa Spika kule nyuma kwa sababu idara ya ubaharia ilikuwa ni kazi ambayo imeweza kuajiri vijana wengi na hata watu wazima wengi.

Ukiangalia juu Mheshimiwa Spika utapata ya kwamba watu wengi ambao walikuwa wakifanya kazi za ubaharia walikuwa wakiweza kuchuma hata mimi nakumbuka mabaharia

wengi walikuwa wanatoka sehemu za Kongowea wakati ule marehemu Mheshimiwa Mwarua akiwa humo.

Kwa hivyo hii ni sekta ambayo kwamba ina uwezo wakuajiri watu wengi na nikupitia kwa mafunzo ambayo serikali yetu kama mwenye hoja hii alivyoomba kuwa serikali ya Kaunti iweze kutenga fedha maalum tuweze kufunza vijana wetu taaluma hii ya ubaharia ambayo hivi sasa ni kana kwamba imepotea.

Kwa hivyo tunaomba kupitia Kaunti ya Mombasa itenge fedha maalum za kutoa mafunzo kwa vijana hawa waweze kupata vyeti, waweze kupata passpoti ili tuweze kufufua ubaharia kama kiegeza uchumi katika kaunti yetu ya mombasa.

Kwa hivyo ahsante sana Mheshimiwa Spika mimi naunga mkono moja kwa moja. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Fadhili you have contributed to this Motion.

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika sijachangia katika hoja hii na vyombo vya kutunukuu vina ushahidi viletwe ndani ya Nyumba hii kama ushahidi, sijachangia.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Fadhili ulipinga huu Mswada.

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika sijachangia na wala haijulikani msimamo wangu ni upi? Ulijulishwa na Mheshimiwa fulani lakini sijachangia katika hii hoja.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Fadhili ulichangia, *you talked*.

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika naomba Bunge liende mapumziko ya dakika tano iletwe tusikize.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Hon Fadhili order!

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika sijachangia.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Fadhili tafadhali...

Hon. Mwalimu: Mheshimiwa Spika sijachangia. Mheshimiwa Spika kuna vyombo vya kutunukuu naomba vije sijachangia katika hii hoja Mheshimiwa Spika.

Mheshimiwa Spika sijachangia katika hii hoja na vyombo vya kutunukuu viko; mimi naomba tuende mapumziko ya dakika tano maana sijachangia.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Just a minute Hon Fadhili, naam Mheshimiwa wa Tudor.

Hon. Siminyu: Mheshimiwa Spika hicho kiti chako ni cha kuheshimika na ikiwa ukishatoa mwelekeo Mheshimiwa Fadhili lazima auheshimu Mheshimiwa...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): We have to get some facts, endelea.

Hon Siminyu: Nilikuwa nasema ukitoa mwelekeo Mheshimiwa Spika lazima uheshimiwe.

Na umeshasema amechangia lazima aheshimu mwelekeo wako na akae chini kama unavyotoa kama Spika wa Nyumba hii.

Na vile vile tunaheshimu ma Spika wote yeye hata akiwa kwenye hicho kiti tunaheshimu uamuzi wake na leo hii akikaa pale lazima aheshimu mwelekeo ambao umetoa. Ahsante Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Hon Amir Thoya.

Hon Thoya: Ahsante sana Mheshimiwa Spika. Mheshimiwa Spika wakati wa kuchangia kwa hoja hii katika sehemu ya mwisho ya Bunge ambayo tulikuwa nayo mimi nilikuwepo katika kikao kile na wakati Mheshimiwa Fadhili alikuwa amesimama alisimama yeye na Mheshimiwa Mohamed Hatimy.

Kwa hivyo wakati ulipompatia Mheshimiwa Mohamed Hatimy nafasi ya kuzungumza Mheshimiwa Hatimy akasema kwamba Bunge limekosa *quorum* na likabidi liweze kuvunjwa.

Kwa hivyo Mheshimiwa Fadhili hakuweza kuchangia siku ile maoni yake ambayo hoja hii ilikuwa ikijadiliwa.

Kwa hivyo namtetea kwamba ni kweli alisimama lakini hakupata nafasi ya kutoa maoni yake.

Kwa hivyo hakujulikana kama alikuwa anapinga wala anaunga mkono lakini ukweli wa mambo ni kuwa hakuchangia hoja hii.

Siku hiyo Mheshimiwa Hatimy alisema hakuna *quorum* na sote tukaweza kutoka ile tuje katika kikao hichi cha leo.

Kwa hivyo Mheshimiwa Fadhili hakuchangia siku ile hoja yako. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Lucy Chizi.

Hon (Ms) Chizi: Ahsante sana Mheshimiwa Spika mimi nilikuwa nangoja uamuzi wako kwa sababu Mheshimiwa Fadhili hajulikani ni kijego, hana mkia wala mbele.

Kwa maana yeye apinge mara hivi, hasa ukimpa ruhusa basi atapinga kila unachomwambia yeye huwa hayuko pamoja na sisi.

Kwa hivyo Mheshimiwa Fadhili hivi aangaliwe kule Port Reitz lazima yeye tumpeleke rasmi akaangaliwe. Ahsante.

(Laughter)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Mheshimiwa Mwabashiri.

Hon Mwabashiri: Ahsante Bwana Spika kwa kunipa fursa hii kuchangia huu Mswada ambao umeletwa na ndugu yangu Mheshimiwa Boma kutoka kule Bofu.

Mheshimiwa Spika nimesimama pia mimi kuunga mkono Mswada huu sababu sehemu tulizotoka katika maeneo ya Kisauni na Wadi ya Mjambere ina vijana wengi ama watu wengi ambao wamezama katika shughuli hizo za ubaharia.

Mheshimiwa Spika mimi naunga mkono huu Mswada kuwa serikali ya Kaunti ya Mombasa iweze kuwasaidia kwa kuwasomesha wale vijana na wale watu wazima ambao wamejiingiza katika shughuli hii.

Kwa sababu Mheshimiwa Spika katika sehemu zetu watu wetu wengi wanashindwa kufanya kazi zengine kwa sababu ya taaluma hii ambayo walikuwa wamezoea kazi hizi za ubaharia.

Hizi kazi za ubaharia Mheshimiwa Spika ina kama mazowea fulani ambayo ukifanya kazi hii basi kazi zengine zinakuwa ni balaa na kule kwetu watu wengi hii kazi na wamejiendeleza.

Kama vile ndugu yangu Mheshimiwa Amir Thoya alivyozungumza ni kweli nyumba nyingi ambazo utaziona sehemu ya Kisauni watu wengi waliozijenga au walioziendeleza ni watu ambao walikuwa wakifanya kazi hizi.

Kwa hivyo Mheshimiwa Spika mimi pia naunga mkono wale vijana wetu au wale ndugu zetu ambao kwa njia moja au nyengine, hivi sasa wanakosa meli ya kusafiri sababu ya hivyo vifaa.

Ningependelea vile Mheshimiwa Boma alivyozungumza katika hii hoja yake ni kwamba serikali ya Kaunti iweze kuwasaidia ili kupunguza ule mrundiko wa watu ambao hawana ajira.

Kwa sababu Mheshimiwa Spika lau serikali ya Kaunti itaweza kutekeleza jambo hili basi kupunguza ukoseshaji wa watu kukosa ajira, kupungua kwa kiwango kikubwa sana.

Kwa sababu kama tunavyojua na najua ni Mombasa nzima na sehemu za Likoni pia ni watu wengi wanapenda hizi kazi za kibaharia.

Katika Mombasa nafikiri ni Likoni na Kisauni ambayo pia sasa ni Nyali kwa sababu zamani zilikuwa ni moja lakini hivi sasa zimegawanywa.

Kwa hivyo ni hizi sehemu tatu japo najua kuna sehemu zengine kama Mvita na Changamwe pia wapo mabaharia lakini hizi sehemu mbili tatu ya Mombasa hii mabaharia wako wengi zaidi.

Kwa hivyo nina hakika lau serikali ya Kaunti itaweza kusaidia kusoma na kupata hivi vibali basi ni wengi watapata meli na watapata ajira na kutapungua masuala makuu ya vikundi haramu.

Kama kule kwangu kuna wakali kwanza na wakali wao na sehemu zengine za Kongowea kuna kundi la Kudzacha na nini?

Makundi haya yatatokomea maana watu wengi watakuwa na ajira na pesa zitaanza kuzunguka mitaani na watu watakuwa wa kina mama mboga na mama lishe watapata faida katika shughuli zao na maisha kuenda vizuri sana.

Ahsante Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Hon Jabess.

Hon Oduor: Mheshimiwa Spika nashukuru kwa fursa hii basi pia mimi naunga mkono, naomba nipigwe picha kidogo....

(Applause and laughter)

Basi Bwana Spika, mimi naunga mkono hoja hii nikisema ni kweli *Seafarers* ama Mabaharia ni kitu ambacho ni uti wa mgongo haswa Kaunti kama Mombasa na ni lazima ipewe kipao mbele hasa ajira za watu kama *industry* kama hiyo.

Bwana Spika tukiangalia katika kila Kaunti au kila nchi vile Mwenyezi Mungu alivyoumba dunia utapata kwamba kila eneo limepewa vitu ambavyo au rasilmali ambazo wanajivunia sana.

Bwana Spika Mombasa ikiangaliwa kwa ukweli kabisa, thuluthi tatu ya Mombasa iko ndani ya maji, hii ambayo tuko nayo hapa ni robo tu maanake wanasema Kenya inaenda mpaka 10,000 *nautical miles* Kiingereza tunasema Kiswahili sijui *nautical miles* ni nini?

Na Mheshimiwa Spika njia moja ambayo sisi tunaweza kupata faida ya maji ni uvuvi na pale *port*.

Lakini kuna njia ambayo sisi tumesahau kwa kipindi cha miaka 30 ambapo kama alivyosema ndugu yangu Amir Thoya kuna viongozi wa kitambo kama ni Mwarua, Mwidau hata Khamis Musa anajua ya kuwa walikuwa wakipeleka watu katika kazi hizi za ubaharia wakiwapendekeza na wengi haswa kama eneo langu, na la Mheshimiwa Mwabashiri, nyumba zilizojengwa huku kwetu haswa wodi ya Kongowea ni za nyumba za mabaharia.

Kwa hiyo Mheshimiwa Spika ilifika wakati kazi hizi tukazisahau tukazipa kisogo.

Ni wakati sisi kama Kaunti tumegatuliwa, tuwapatie kipao mbele watu hawa, kuna vijana wako tayari Mheshimiwa wengine hata huingia ndani ya meli kujificha wakisema wana *store away* kwa kizungu.

Ni kwa ile hamu na ghamu ya kupenda kazi zile lakini hawana hizi nafasi, mimi ningeomba mswada huu Bwana Spika ikiwezekana iongezewe hapo kila Mheshimiwa alete

watu wake kama kumi hivi tutoe *list* tupeleke kwa *Maritime Authority* waangaliwe tu *recommend* kama Bunge ya ubaharia...

(Applause)

Kwa hiyo Bwana Spika naunga mkono. Ahsante.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Hon. Fadhili.

Hon. Mwalimu: Ahsante Mheshimiwa Spika, hii ni Nyumba ya sheria yale yote tunaongea yananukuliwa.

Mheshimiwa Spika mimi nimesimama kupinga hoja hii ambayo iko mbele yetu.

Napinga kwa sababu hoja hii kwanza inashika mambo ya ferry ambayo ni lazima kama serikali iwe kwanza imeipangia taratibu zake.

Mheshimiwa Spika, nikikumbuka mwezi wa kumi na moja kati kati ya mwezi kumi na moja kati ya tarehe 17 mpaka tarehe 25 serikali ya Kaunti iliweza kuenda katika maeneo Bunge yote sita yaliyoko ndani ya Mombasa ili kuweza kuandikisha vijana waweze kusimamiwa na serikali ya Kaunti katika masomo kadha wa kadha.

Mheshimiwa Spika ina maana kuwa zile ambazo zilikuwa zikiendelea zilikuwa tayari zimepangiwa na lau sisi kama Bunge twaweza kuruhusu mswada kama huu ama *course* kama hii iweze kupita pasi na kufuata taratibu...

(Interruption)

Hon. (Ms) Akinyi: Point of Information.

Hon. Mwalimu: Mr. Speaker I don't want to be informed.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Hon Mary who do you want to inform?

Hon. (Ms) Akinyi: I want to inform the House.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Okay then inform the House.

Hon. (Ms) Akinyi: Ningependa kufahamisha Nyumba hii kuwa kuna mipangilio mwafaka katika ile ratba ya siachiki ambayo tulikuwa tunaiendesha katika kila wadi na katika kila Sub-county...

(Interpretation)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Hon. Mary that is contribution that is counter argument.

Hon. (Ms) Akinyi: Namfahamisha tu manake ni kama haielewi.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): You can stand and talk and give your argument on that statement that is counter argument yes Hon. Fadhili.

Hon. Mwalimu: Ahsante Mheshimiwa Spika. Kama alivyokuwa Mheshimiwa akijaribu kujenga ni mipangilio nimesema ambayo ilikuwa tayari imepangiliwa na iko kuna masomo kadha wa kadha ambayo yalikuwa yamewekwa katika taratibu zile.

Mheshimiwa Spika leo tungeanza kusema tuanze kusimamia *programme* kama hio *course* kama hii ambayo haijapangiwa.

Mheshimiwa Spika pengine kesho atakuja na hoja na kila mtu yuko na maeneo yake anayotokea mwengine atakuja analeta hoja labda kwa wale wanachimba mawe waweze kusomeshwa vizuri, mwengine alete hoja ya kama vile nimesikia wengine wakizungumza hapa kuhusu wale wenda wazimu waweze kupelekwa shule na lazima kuwe na taratibu ili kuweza kuhimili ule utajiri wa Kaunti yetu.

Hatuwezi tukawa tunajiekea mambo ambayo baada ama tuwe tu ni kwa sababu ya kufurahisha wananchi wasikie tumezungumza.

Mheshimiwa Spika lazima tufuate taratibu zinazohitajika ndiposa nikasema tusimame na wenzangu tusiwe ni wenye kupitisha tu mambo bila kufuata taratibu za kisawa sawa na twaelewa sasa hivi tuko katika hali au mikakati ya kupanga bajeti.

Tungeomba Mheshimiwa kama huyu mwenye hoja kama hii mwanzo akae na Kamati ya Fedha ama ajaribu kuangalia kama swala hili ambalo analizungumzia Mheshimiwa Spika liko katika ile CIDP *Annual Development Plan* ya Mombasa.

Na kusema ukweli kulingana na huu wakati ambao twaendelea kutengeza bajeti ni wakati mwafaka wa kuingiza vitu kama hizi alafu ukija ukileta inakuwa ni rahisi inapita.

Basi nayo kuleta vitu humu na mlango wa nyuma ili watu wasikie umeleta ama watu wasikie umechangia alafu baadae kuwe hakuna ufuatilizo ambao utakuwa.

Ahsante Mheshimiwa Spika na nawaomba wenzangu tupinge hoja hii isisonge pale lilipofikia na kumbuka kulikuwa kuje marekebisho katika hoja hii wakati wa nyuma tulipokuwa twamaliza.

Ilikuwa kidogo Mheshimiwa aliyeleta hoja hii alikuwa kidogo afanyie marekebisho kidogo ila naomba aliyemuwakilisha kama marekebisho yale anayatambua pia aweke katika hoja hii.

Ahsante Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Asha Hussein.

Hon. (Ms) **Hussein:** Ahsante sana Mheshimiwa Spika nashukuru kwa kutambua uwepo wangu.

Mheshimiwa Spika mimi naunga mkono hoja hii ila nina merekebisho. Tunataka vijana wetu wasome kweli na taaluma yenyewe ya mabaharia ni taaluma nzuri na ina kipato kizuri.

Ila Mheshimiwa Spika tupo na nchi ambazo zimeorodheshwa katika mafunzo haya, Mheshimiwa Spika cheti cha bandari kusema ukweli hakitambuliki.

Kwa hivyo japo tutaunga mkono ni tuhakikishe ya kwamba zile nchi ambazo zimeorodheshwa na kutambulika na *international maritime laws or the organization* sio eti ni

nchi zote unaenda unasoma tu na unapanda ndege Mheshimiwa Spika, tusipeleke watoto wetu tu bandari hapa kwa kufurahishana...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): What Hon Mwabashiri, what is it?

Hon. Mwabashiri: Ahsante Mheshimiwa Spika nilikuwa nataka kumfahamisha Mheshimiwa kwa hivi sasa vyeti vinavyotoka bandari vinatambulikana na ulimwengu wa masuala ya ubaharia.

Hata kuna vijana wangu kadhaa katika wodi yangu ambao wamekwenda katika mafunzo haya na wakahitimu na wakapata shahada ambazo sasa wanazifanyia kazi.

Na ninao pia katika wodi Naibu Mwenyekiti wa chama hichi cha mabaharia ambaye anakaa katika wodi yangu na alinihakikishia kuwa vyeti vya Bandari sasa vinakubalika kiulimwengu kibaharia.

Kwa hivyo Mheshimiwa Asha hayo madai yalikuwa ni zamani mpaka watu waende Dar es Salam lakini hivi sasa wanapata vyeti hata hapa hapa Bandari. Ahsante.

(Applause)

Hon. (**Ms**) **Hussein:** Mheshimiwa Spika nazungumza kwa *facts* nataka kufahamisha tuko hapa Mombasa ni kwetu ...

(Interruption)

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Hon Mary Akinyi?

Hon. (Ms) Akinyi: Ahsante Mheshimiwa Spika, nashangaa na nashangazwa na mwenzangu ambaye anaongea na hali yeye ndiye amekuja kumuwakilisha yule ambaye alikuwa alete mjadala.

Kwa nini hawakurekebishana huko nje na yeye alikuwa anajua vizuri analeta mjadala huu atupatie msimamo wake.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Mheshimiwa Ashu is supporting the motion but I will also tell you Hon Ashu as per the regulations if you want an amendment, the amendment should be on my table one hour before and it should be in writing.

At the moment I do not have any amendments so please support the Motion as it is. Mheshimiwa Ashu you may proceed.

Hon. (Ms) **Hussein:** Ahsante sana Mheshimiwa Spika naunga mkono mswada huu na wala sijaupinga na sitaupinga kwa manufaa ya vijana wetu ila tunapotoa tahadhari si kuwa ati tunapinga Mheshimiwa Spika. Ahsante sana.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Yes Mheshimiwa Riziki Fundi Bekitsao?

Hon. Fundi: Ahsante sana Mheshimiwa Spika kwa kunipatia nafasi hii ili niweze kutoa mchango wangu kwa hoja ambayo iko mbele yetu.

Mheshimiwa Spika hoja hii ambayo imeletwa mbele yetu na Mheshimiwa Boma ambayo leo inatarajiwa ifike mwisho wake mimi naiunga mkono mia fil mia...

(Applause)

Mheshimwa Spika ni jambo la aibu sana kama Kaunti ya Mombasa, Kaunti ambayo tuko katika ufuo wa bahari na kazi hii ya ubaharia imekuwa ni kazi muhimu kwa vizazi ambavyo vimepita na hapa katikati kwa sababu ya kuwa mafunzo haya yalikuwa hayapatikani.

Ilikuwa ina lazimu watu ambao wanahitaji kuwa mabaharia watoke hapa nchini waende mpaka nchi jirani ya Tanzania ili wakaweze kupata mafunzo haya ndio waweze kujiunga na kazi ya ubaharia.

Kwa hio wakati huu imekuwa kama neema kwamba katika Kaunti yetu ya Mombasa chuo chetu cha Bandari kimeweza kukubaliwa ili kiweze kutoa mafunzo haya.

Basi nafikiria hii ni nafasi mwafaka kabisa kwa Kaunti yetu ya Mombasa ikiwa faida za ugatuzi zinapatikana basi itakuwa mwenye kuipinga hoja hii itakuwa haelewi maana ya hii hoja ni nini?

Kwa sababu Mheshimiwa Spika katika maeneo ambayo tunaishi katika zile raslimali ambazo tumepewa na Mwenyezi Mungu moja wapo ni bahari na hii ikiwa hatutaitumia vile inavyotakikana basi itakuwa tunajikosea sisi wenyewe.

Mheshimiwa Spika vijana wako wengi mitaani tunajua ukosefu wa kazi uko katika hali ya juu sana katika maeneo yote sio hapa Kenya lakini ulimwengu mzima.

Kwa hivyo ikiwa inaweza kupatikana fursa ya kuweza kuwapa mafunzo vijana hawa basi itakuwa ni tuitumie fursa hiyo tuwafundishe vijana ili wakati ikiwa zimetokea kazi hiyo wawe wanaweza kuziendea na kuwa watakuwa na vibali ambavyo vitawawezesha kufanya kazi hii.

Mheshimiwa Spika kazi ya ubaharia ni kazi ambayo imelea vizazi vingi sana na ni juzi tu sisi kama Kaunti ya Mombasa tuliweza kuweka boti ambayo itaweza kutusaidia kwa mambo ya uvuvi.

Kwa hivyo itakuwa ni jambo la busara sisi tutakuwa na vijana hawawezi kwenda baharini kimafunzo.

Kwa hivyo Mheshimiwa Spika mimi naomba waheshimiwa wenzangu wako katika Nyumba hii tuiunge mkono hoja hii na baada ya kuiunga mkono hoja hii ili kuondoa ile hofu ya Mheshimiwa Fadhili kwamba labda pesa zitakosekana huu ndio wakati mwafaka.

Kwa sababu *Fiscal Strategy Paper* inajadiliwa ili tuweze kuona jinsi gani tutapanga bajeti yetu na huu ndio wakati mwafaka.

Ikiwa tutalipitisha jambo hili tuhakikishe tutaweka katika bajeti ili vijana wapate mafunzo na pia naweza kumuunga mkono Mheshimiwa Jabess kwamba ikiwa inawezekana sisi ambao tuko hapa kama wawakilishi wa maeneo Bunge wodi zile katika Mombasa Kaunti tuweze kupatiwa nafasi hata ni kumi ama ishirini ili tulete vijana ili tupate ule usawa katika Mombasa Kaunti ili vijana hawa waweze kuenda kule kupata masomo ili wajitayarishe wakati wowote kazi zikitokea wawe wanaweza kuzipata.

Mheshimiwa Spika litakuwa ni jambo la kusikitisha kwa sababu watu wanaandikwa kazi lakini sisi kama wawakilishi hatuhusishwi hatupawi sababu za kuwa hatuhusishwi.

Kwa hivyo itakuwa ni jambo la msingi ikiwa hawa vijana tutaweza kuchangia kuenda katika masomo ili tuweze kuleta hata kama ni vijana kumi ama ishirini na sisi tuonekane kwamba tunahudumia pia wale vijana ambao wako chini yetu.

Vijana wamekosa kazi wamekosa shughuli na ikiwa wataweza kujipatia masomo haya basi inaweza kuwapatia bidii hata kama hawatapata kazi hapa Kenya wanaweza kwenda katika nchi jirani ama ulimwengu ili wakaweza kupata kazi na wakaweza kujikimu katika maisha yao.

Kwa hivyo Mheshimiwa Spika naomba Bunge hili lipitishe hoja hii hata kama hakuna *quorum*. Ahsante sana Mheshimiwa Spika.

Deputy Speaker (Hon. Mswabah Rashid): Members I put the question it has been proposed that the County government of Mombasa to sponsor the seafarers to seamanship course...

(Question put and agreed to)

Clerk?

ADJOURNMENT

Members there being no other business this House stands adjourned until tomorrow morning.

The House rose at 3:13pm.